

REGLEMENTAREA MĂSURILOR ASIGURĂTORII ÎN MATERIA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ. IMPLICAȚIILE ART. 252, 255 ȘI 257 C. CIV.

Drd. SONIA FLOREA*

Résumé

RÈGLEMENT DES MESURES CONSERVATOIRES CONCERNANT LES DROITS DE PROPRIÉTÉ INTELLECTUELLE. LES IMPLICATIONS DES ARTICLES 252, 255 ET 257 DU CODE CIVIL **)

Les articles 252-257 du Code civil réglementent la défense des droits non-patrimoniaux (y compris ceux résultant en liaison avec les créations intellectuelles) et établissent des mesures provisoires d'interdiction de la violation des droits et d'assurer la conservation des preuves, dans la procédure de l'ordonnance présidentielle.

La procédure de l'ordonnance présidentielle prévue à l'article 255 du Code Civil est réglementée par des règles dérogatoires du règlement-cadre concernant les droits de propriété intellectuelle, des dispositions du Code de procédure civile en vigueur et des dispositions du Nouveau Code de Procédure Civile.

De nouvelles solutions législatives sont adoptées: si la demande d'application des mesures provisoires est formulée avant introduire l'action fondée pour la défense du droit non-patrimonial, le juge sera obligé d'établir le délai dans lequel le demandeur sera obligé d'introduire l'action fondée; si l'action fondée est rejetée comme non-fondée, si le demandeur n'a commis aucune faute ou a commis une négligence de gravité moyenne, la cour peut refuser de l'obliger à payer les dommages-intérêts demandés par le défendeur ou peut les réduire de manière adéquate; la demande de la libération de la caution sera réglée dans la procédure de l'ordonnance présidentielle; si le défendeur s'oppose à la libération de la caution, la cour établira un délai dans le but d'introduire l'action fondée, qui ne doit dépasser la période de 30 jours après avoir prononcé le jugement, sous peine de la cessation de droit de la mesure de rendre indisponible le montant déposé à titre de caution.

En conséquence, il est nécessaire qu'on étudie la corrélation de ces nouvelles dispositions normatives avec le cadre légal général pour assurer la cohérence en ce qui concerne la défense des droits de propriété intellectuelle tant dans l'interprétation et l'application de la loi que dans la perspective d'optimiser la législation.

Mots-clés: mesures provisoires; droits de propriété intellectuelle; action en contrefaçon; ordonnance présidentielle

*) Avocat Baroul București, doctorand Facultatea de Drept, Universitatea București.

**) Traducător Cerasela Gheorghe (Casa de traduceri).

REGULATION OF THE INJUNCTIONS FOR PRECAUTIONARY MEASURES ORDERED BY THE COURT REGARDING THE INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS. THE IMPLICATIONS OF ART. 252, 255 AND 257 OF THE CIVIL PROCEDURE CODE*)

Abstract

Art. 252-257 of the Civil Code regulates the defense of non-patrimonial rights (including those which result from intellectual creations) and set up interim measures for preventing the infringement of rights and for assuring the preservation of evidence, in the proceeding of the presidential ordinance.

The proceeding of the presidential ordinance set forth at art.255 of the Civil Procedure Code is regulated by rules derogating from the framework rule regarding the intellectual property rights, from the provisions of the applicable Civil Procedure Code and from the provisions of the New Civil Procedure Code.

New legislative solutions are adopted: if the application for setting up interim measures is lodged before filing the well-founded claim for defending the non-patrimonial right, the judge shall be obliged to decide the deadline when the plaintiff is obliged to file the well-founded claim; if the well-founded claim is rejected as being unfounded, if the plaintiff did not commit a fault or committed ordinary negligence, the court may refuse to oblige him to pay the damages requested by the defendant or may reduce these accordingly; the bail application is settled within the proceeding of the presidential ordinance; if the defendant opposes to pay bail, the court shall decide a deadline in order to file the well-founded claim, which cannot exceed 30 days from the adjudication of the decision, under the pain of the lawful cessation of the measure of making the amount deposited as bail unavailable.

Consequently, the correlation of these new normative provisions with the general legal framework for assuring coherence regarding the defense of the intellectual property rights both in the construction and enforcement of law, and in the perspective of laws improvement, shall be required.

Keywords: *interim measures; intellectual property rights; infringement proceedings; presidential ordinance*

1. Aspecte introductive¹⁾. În conținutul drepturilor de proprietate

*) Traducător Cerasela Gheorghe (Casa de traduceri).

¹⁾ Precizările cu caracter introductiv se limitează la ceea ce este strict necesar pentru analiza subiectului abordat și poartă asupra dispozițiilor normative procedurale privind măsurile provizorii pentru apărarea drepturilor de proprietate intelectuală, instituite până la soluționarea în fond a acțiunii civile pentru apărarea drepturilor de proprietate intelectuală (acțiune în contrafacere sau în interdicerea exercitării în fapt a prerogativelor conferite exclusiv titularului dreptului de proprietate intelectuală). Studiul de față nu își propune să analizeze pe larg concepțiile privind natura juridică a drepturilor de proprietate intelectuală (G. Luțescu, *Teoria generală a drepturilor reale*, București, 1947, p. 53 și urm. și R. Dincă, *Protecția secretului comercial în dreptul român*, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p. 182 și urm.), conținutul, obiectul specific sau funcția acestora. Evidențiem că în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene s-a statuat că funcția esențială a mărcii este aceea de a garanta consumatorului identitatea originii produsului sau a serviciului care poartă marca, prin aceea că îi permite să distingă, fără confuzie, acel produs de alte produse, care au o altă origine (C-102/77), iar funcția esențială a dreptului de autor este aceea de a proteja drepturile morale și de a asigura o recompensă pentru efortul creator (T-69/89).

intelectuală²⁾ intră drepturi patrimoniale și drepturi nepatrimoniale³⁾. Este un drept patrimonial, al cărui conținut poate fi exprimat bănește, dreptul exclusiv de exploatare a obiectului dreptului de proprietate intelectuală⁴⁾ (invenția, desenul etc.). Sunt drepturi nepatrimoniale, al căror conținut nu poate fi exprimat în bani, drepturile care tind la ocrotirea valorilor intrinseci ființei umane, cum sunt și cele care decurg din creația intelectuală (*științifică, artistică, literară sau tehnică*⁵⁾). Orice persoană fizică sau juridică poate fi titulară a drepturilor de proprietate intelectuală nepatrimoniale⁶⁾.

Drepturile de proprietate intelectuală cu conținut patrimonial și drepturile de proprietate intelectuală cu conținut nepatrimonial pot fi analizate, în plan juridic, ca sumă de drepturi distincte⁷⁾. Drepturile patrimoniale și nepatrimoniale pot fi exercitate de un titular unic al dreptului de proprietate intelectuală sau de titulari diferiți, când, în temeiul contractelor de cesiune sau licență, terții dobândesc dreptul de a exploata drepturi de proprietate intelectuală patrimoniale, iar autorul creației intelectuale rămâne titular al drepturilor de proprietate intelectuală de natură nepatrimonială.

Încălcarea unei drept de proprietate intelectuală presupune exercitarea în fapt a unui drept patrimonial sau nepatrimonial ce intră în sfera conținutului acestui drept⁸⁾.

---

²⁾ În sfera cărora intră drepturile de proprietate industrială, drepturile de autor și drepturile conexe drepturilor de autor.

³⁾ Pentru clasificarea drepturilor subiective civile în funcție de natura conținutului lor, Gh. Beleiu, *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, Ed. Universul Juridic, București, 2004, pp. 78-80.

⁴⁾ De exemplu, art. 32 alin. 1 din Legea nr. 64/1991 prevede: *Brevetul de invenție conferă titularului său un drept exclusiv de exploatare a invenției pe întreaga sa durată*; art. 30 din Legea nr. 129/1992 prevede: *Pe întreaga durată de valabilitate a înregistrării desenelor sau modelelor, titularul are un drept exclusiv de a le utiliza și de a împiedica utilizarea lor de o terță parte care nu dispune de consimțământul său*.

⁵⁾ Art. 252 C. civ. include aceste drepturi în categoriile de drepturi personal nepatrimoniale ocrotite ca valori intrinseci ființei umane: *Orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor intrinseci ființei umane, cum sunt viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică, demnitatea, intimitatea vieții private, libertatea de conștiință, creația științifică, artistică, literară sau tehnică*.

⁶⁾ Potrivit art. 257 C. civ.: *Dispozițiile prezentului titlu se aplică prin asemănare și drepturilor nepatrimoniale ale persoanelor juridice*. Prevederea legală este deosebit de utilă persoanelor juridice titulare ale unui drept la marcă, în cazul acțiunii în contrafacere întemeiată pe prevederile art. 36 alin. 2 lit. c) din Legea nr. 84/1998, care apără renumele unei mărci.

⁷⁾ A. Petrescu, L. Mihai, *Invenția în Drept de proprietate industrială. Introducere în dreptul de proprietate industrială. Invenția. Inovația*, Universitatea București, 1987, pp. 122-123.

⁸⁾ Drepturile de proprietate intelectuală sunt calificate ca *bunuri*, care intră sub incidența prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Evoluția soluțiilor consacrate legal și jurisprudential determină îndepărtarea de la concepția clasică, conform căreia *dacă pentru lumea materială, lucrurile care sunt în comerț nu au valoare și utilitate practică decât dacă pot fi materialmente apropiate ...* (pe când – n.ns.) *opera unui autor sau invenția unui inventator nu prezintă interes decât atunci când a fost împărtășită publicului. Din acel moment, însă, opera nu mai aparține creatorului ei, stăpân devine întreg publicul care a luat cunoștință de ea și vrea să-i tragă foloasele pe care i le oferă* (G. Luțescu, *op. cit.*, pp. 58-59). Atributele *jus utendi, jus fruendi, jus abutendi*, care caracterizează atât dreptul real de proprietate, cât și dreptul de

Analiza distinctă a drepturilor patrimoniale și nepatrimoniale se lovește de dificultăți în planul încălcării drepturilor de proprietate intelectuală și a sancționării faptelor de încălcare, deoarece, de cele mai multe ori, fapta de încălcare a unui drept de proprietate intelectuală de natură patrimonială constituie, în același timp, faptă de încălcare a unui drept de proprietate intelectuală de natură nepatrimonială.

Fapta de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală, de natură patrimonială sau nepatrimonială, dă naștere dreptului la exercitarea acțiunii pentru apărarea drepturilor, respectiv, acțiunea în contrafacere⁹⁾, care cuprinde aceleași

---

proprietate intelectuală *au suferit, datorită evoluției vieții sociale și economice, multe retușări, impuse, în primul rând, de conflictul necesar izvorât din liberul exercițiu al dreptului de proprietate, de necesitatea respectării mutuale a facultăților sale, dar, mai presus, de interesul public. În însăși definiția proprietății se află sediul legitimității unor astfel de retușări* (A. M. Dragomirescu, *Revendicarea în dreptul român*, București, Imprimeria Curierul Judiciar SA, 1936, p. 14 și urm.). Reglementarea actuală a drepturilor de proprietate intelectuală se îndepărtează de la concepția conform căreia *în adevăratul sens al cuvântului, proprietatea nu se înțelege decât pentru lucrurile corporale și aceea că denumirea drepturi de proprietate intelectuală constituie metafore, căci toate drepturile corespunzătoare lor sunt simple adaptări sau forme atenuate ale dreptului de proprietate, cu care nu se pot confunda* (A. M. Dragomirescu, *op. cit.*, p. 14). Protecția juridică a drepturilor de proprietate intelectuală are în centrul său recunoașterea și apărarea unui drept exclusiv de folosință a obiectului protecției care aparține titularului. Titularul dreptului are posibilitatea, legal recunoscută și sancționată, de a nu exercita dreptul de proprietate intelectuală și de a nu profita economic de pe urma exercitării dreptului său. Drepturile morale permit titularului controlul modului de folosință a operei de către orice terț. Legislația proprietății intelectuale instituie sancțiuni pentru neutilizarea dreptului de proprietate intelectuală, exceptează anumite fapte de exercitare a dreptului de la necesitatea dobândirii consimțământului titularului, prevede caracterul temporar al dreptului, din necesitatea de a echilibra interesele private ale titularului cu interesele generale ale societății, care țin de asigurarea progresului tehnic, accesul la cultură și educație, accesul la informație, asigurarea libertății comerțului. Echilibrul este atins în cadrul reglementării drepturilor de proprietate intelectuală, astfel încât să fie evitate conflictele între drepturile de proprietate intelectuală și drepturile fundamentale ale omului și dreptul concurenței. În acest sens, este relevantă recenta opinie a avocatului general al CJUE, Poiares Maduro, dată în interpretarea prevederilor fostului Regulament al mărcii comunitare nr. 40/94, în cazurile conexe C236/08, C237/08 and C238/08, *Google France*. Evoluția actuală a reglementării este în sensul asigurării unei protecții depline drepturilor de proprietate intelectuală. În sistemul legislativ britanic și francez dreptul la marcă este reglementat ca drept de proprietate privată: art. 22 din Trade Mark Act 1994 prevede: *A registered trade mark is personal property (in Scotland, incorporeal moveable property)*, iar art. L713-1 din Codul proprietății intelectuale francez prevede: *Lenregistrement de la marque confère à son titulaire un droit de propriété sur cette marque pour les produits et services qu'il a désignés*. Regulamentul mărcii comunitare nr. 207/2009, prevede în mod expres că marca comunitară și cererea de înregistrare a unei mărci comunitare fac obiectul unui drept de proprietate (secțiunea 4, intitulată *Marca comunitară ca obiect al dreptului de proprietate*, art. 16 alin. 1, potrivit căruia: *... marca comunitară, ca obiect al dreptului de proprietate se consideră, în totalitatea sa și pe întreg teritoriul Comunității, ca o marcă națională ...*).

⁹⁾ Studiul nu își propune să analizeze în detaliu acțiunea în contrafacere, în ce privește natura juridică, condițiile de exercitare, efectele juridice ale admiterii acesteia. Precizările făcute sunt limitate la ceea ce este necesar pentru contextul formulării cererii de instituire a măsurilor cu caracter provizoriu, care tind, în special, la interzicerea provizorie a săvârșirii faptelor de încălcare a drepturilor (contrafacere) și la asigurarea conservării probelor. Toate precizările au în vedere evoluția instituției acțiunii în contrafacere, în raport de soluțiile legislative adoptate de Codul civil privind dobândirea dreptului de proprietate (art. 557 alin. 2), conținutul dreptului de

mijloace procesuale, indiferent dacă se valorifică numai un drept de proprietate intelectuală cu conținut patrimonial sau numai un drept de proprietate intelectuală cu conținut nepatrimonial sau ambele drepturi, în cadrul aceleiași acțiuni¹⁰⁾.

În dreptul român, fapta de contrafacere este reglementată ca infracțiune. În planul dreptului civil, fapta de contrafacere este un delict civil. Reglementarea conferă titularului dreptului de proprietate industrială încălcat posibilitatea de a opta¹¹⁾ între a exercita acțiunea penală în contrafacere, pentru pedepsirea făptuitorului, în cadrul căreia să exercite acțiunea civilă pentru repararea prejudiciilor suferite, sau a exercita, separat, acțiunea civilă în contrafacere.

---

proprietate privată (art. 555 alin. 1), obiectul acțiunii în revendicare și definiția posesiei (art. 563 alin. 1 și art. 916 alin. 1), efectele admiterii acțiunii în revendicare (art. 566 alin. 1 și 2). Sunt acestea suficiente elemente care să permită configurarea acțiunii în contrafacere ca acțiune în revendicarea unui bun mobil necorporal de la cel care exercită în fapt prerogativele conferite de dreptul de proprietate intelectuală? În doctrina franceză, în mod constant, acțiunea în contrafacere a fost analizată ca acțiune în revendicare (v. J. Passa, *Contrefaçon et concurrence déloyale*, Ed. Litec, Paris, 1997, p. 38 și p. 44, nota de subsol 1). Apreciem că efectul admiterii acțiunii în contrafacere nu este limitat la repararea prejudiciului suferit, ca în cazul acțiunii în răspundere civilă delictuală. Acțiunea în contrafacere tinde în mod obligatoriu și esențial la redobândirea exclusivității exercitării prerogativelor dreptului de proprietate intelectuală (patrimoniale și/sau nepatrimoniale) de către titularul dreptului și, numai în anumite cazuri, în care prejudiciul este dovedit, la obligarea pârâtului la plata de despăgubiri. Asemănător acțiunii în revendicare, acțiunea în contrafacere poate fi exercitată în temeiul unui drept de proprietate industrială afectat de o condiție rezolutorie, deoarece, până la îndeplinirea condiției, dreptul constituie un element activ al patrimoniului solicitantului înregistrării unui drept de proprietate industrială, susceptibil de un exercițiu deplin (de exemplu, Legea nr. 64/1991 art. 32 alin. 1 prevede: *Brevetul de invenție conferă titularului său un drept exclusiv de exploatare a invenției pe întreaga sa durată, iar potrivit art. 33 din aceeași lege: Cu începere de la data publicării cererii de brevet, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. 1-3, cererea asigură solicitantului, în mod provizoriu, protecția conferită potrivit dispozițiilor art. 32).*

¹⁰⁾ În materia dreptului de autor, Legea nr. 8/1996 reglementează, în mod distinct, drepturi patrimoniale (art. 13: *Utilizarea unei opere dă naștere la drepturi patrimoniale, distincte și exclusive, ale autorului de a autoriza sau de a interzice: a) reproducerea operei; b) distribuirea operei; c) importul în vederea comercializării pe piața internă a copiilor realizate, cu consimțământul autorului, după operă; d) închirierea operei; e) împrumutul operei; f) comunicarea publică, direct sau indirect, a operei, prin orice mijloace, inclusiv prin punerea operei la dispoziția publicului, astfel încât să poată fi accesată în orice loc și în orice moment ales, în mod individual, de către public; g) radiodifuzarea operei; h) retransmiterea prin cablu a operei; i) realizarea de opere derivate.) și nepatrimoniale (art. 10: *Autorul unei opere are următoarele drepturi morale: a) dreptul de a decide dacă, în ce mod și când va fi adusă opera la cunoștință publică; b) dreptul de a pretinde recunoașterea calității de autor al operei; c) dreptul de a decide sub ce nume va fi adusă opera la cunoștință publică; d) dreptul de a pretinde respectarea integrității operei și de a se opune oricărei modificări, precum și oricărei atingeri aduse operei, dacă prejudiciază onoarea sau reputația sa; e) dreptul de a retracta opera, despăgubind, dacă este cazul, pe titularii drepturilor de utilizare, prejudiciați prin exercitarea retractării.). Art. 138⁷ alin. 1 din Legea nr. 8/1996 nu face nicio distincție în privința mijloacelor procedurale pentru sancționarea încălcării acestora: *Încălcarea drepturilor recunoscute și protejate atrage răspunderea...după caz, potrivit legii. Dispozițiile procedurale sunt cele prevăzute în prezenta lege, care se completează cu cele de drept comun.***

¹¹⁾ Fr. Deak, *Opțiunea între instanța penală și cea civilă și între temeiul delictual ori contractual al răspunderii civile*, în RRDP nr. 3/2011, p. 11 și urm.

Acțiunea civilă în contrafacere este influențată de dreptul subiectiv civil valorificat și dobândește din natura și caracteristicile acestuia¹²⁾. Acțiunea în contrafacere poate fi exercitată pentru apărarea drepturilor patrimoniale, dar și a drepturilor nepatrimoniale care intră în conținutul dreptului de proprietate intelectuală. Suntem de acord cu opinia exprimată de Frederic Pollaud-Dulian¹³⁾, în sensul că nu poate fi scindat dreptul de proprietate intelectuală, pentru a se recunoaște protecție juridică pe calea acțiunii în contrafacere numai componentelor sale patrimoniale¹⁴⁾.

Acțiunea în contrafacere cuprinde totalitatea mijloacelor procesuale organizate de legea procesuală pentru protecția dreptului subiectiv de proprietate intelectuală, cum sunt administrarea probelor, măsurile asigurătorii, căile de atac etc.¹⁵⁾ Mijloacele procesuale sunt aceleași, indiferent dacă este protejat un drept subiectiv de proprietate intelectuală patrimonial sau dacă este protejat un drept subiectiv de proprietate intelectuală nepatrimonial.

Acțiunea în contrafacere este o acțiune în realizarea dreptului, care are ca obiect interzicerea săvârșirii unei fapte de încălcare a dreptului de proprietate intelectuală (de natură patrimonială sau nepatrimonială) și, eventual, obligarea pârâtului la plata de despăgubiri.

Interzicerea săvârșirii unei fapte de încălcare a dreptului de proprietate intelectuală de natură patrimonială¹⁶⁾ are ca efect restabilirea exclusivității exercitării de către titular a prerogativelor juridice conferite de aceste drepturi¹⁷⁾: *jus possidendi* – posibilitatea de a cunoaște proprietatea intelectuală și de a decide cu privire la aceasta, *jus utendi* – posibilitatea de a folosi pentru sine dreptul de proprietate intelectuală, *jus fruendi* – posibilitatea de a culege fructele ce decurg

---

¹²⁾ V. M. Ciobanu, *Considerații privind acțiunea civilă și dreptul la acțiune*, în RRDP nr. 3/2010, pp. 11-19.

¹³⁾ Frederic Pollaud-Dulian, *Le droit d'auteur*, Ed. Economica, Paris, 2005, p. 730.

¹⁴⁾ Frederic Pollaud-Dulian, *op. cit.*, p. 731. Autorul citează, în același sens, Desbois, *Traite*, 3eme ed., nr. 743-745; C. Colombet, *Precis*, nr. 388; D. Gaudel, *Droit d'auteur et faux artistique*, RIDA, janvier 1992, p. 109. Teza a fost confirmată de jurisprudența instanțelor franceze, v. *op. cit.*, p. 731, nota de subsol 3.

¹⁵⁾ Frederic Pollaud-Dulian, *op. cit.*, p. 13.

¹⁶⁾ Conținutul drepturilor de proprietate intelectuală de natură patrimonială este identic cu conținutul dreptului de proprietate privată, definit prin art. 555 C. civ. ca *dreptul titularului de a posedea, folosi și dispune de un bun în mod exclusiv, absolut și perpetuu, în limitele stabilite de lege*. Drepturile de proprietate intelectuală patrimoniale sunt drepturi exclusive și absolute, dar nu sunt perpetue. Reglementarea duratei pentru care este recunoscută protecția juridică a drepturilor de proprietate intelectuală are în vedere ocrotirea unor interese generale, care privesc asigurarea progresului tehnic, respectiv încurajarea producției de creații intelectuale, și astfel respectă prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căruia: *Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general [...]*.

¹⁷⁾ A. Petrescu, L. Mihai, *Invenția în Drept de proprietate industrială. Introducere în dreptul de proprietate industrială. Invenția. Inovația*, Universitatea București, 1987, pp. 122-123; L. Mihai, *Invenția. Condițiile de fond ale brevetării. Drepturi*, Ed. Universul Juridic, București, 2002, p. 100.

din acordarea dreptului de folosință a dreptului său unui terț, *jus abutendi* – posibilitatea de a transmite dreptul de proprietate intelectuală unui terț.

Simplul fapt al încălcării dreptului de proprietate intelectuală dă naștere dreptului la exercitarea acțiunii în contrafacere, independent și indiferent de existența vinovăției și a unui prejudiciu. Existența unui prejudiciu nu este o condiție pentru exercitarea acțiunii în contrafacere, deoarece aceasta nu are, în primul rând, un rol indemnitar, ci rolul de a interzice, pentru viitor, săvârșirea faptelor de contrafacere și redobândirea de către titular a exercițiului exclusiv și deplin al prerogativelor nepatrimoniale și/sau patrimoniale¹⁸⁾ conferite de dreptul său. Dacă se face dovada existenței unui prejudiciu, acțiunea în contrafacere permite repararea integrală a acestuia, în limitele pierderii efectiv suferite și a beneficiului nerealizat¹⁹⁾.

2. Problematica studiului. Apărarea eficientă și efectivă a prerogativelor patrimoniale și nepatrimoniale conferite prin drepturile de proprietate intelectuală impune ordonarea unor măsuri cu caracter provizoriu, rapide și eficiente de încetare imediată a săvârșirii faptelor de încălcare a drepturilor (fapte de contrafacere²⁰⁾) și de conservare a probelor, până la soluționarea în fond a acțiunii

---

¹⁸⁾ Dreptul de proprietate privată este apărât pe calea acțiunii în revendicare. Efectele juridice ale admiterii acțiunii în contrafacerea unui drept de proprietate intelectuală patrimonial sunt identice cu cele produse prin admiterea acțiunii în revendicare. Art. 563 alin. 1 C. civ. prevede că *Proprietarul unui bun are dreptul de a-l revendica de la o posesor sau de la o altă persoană care îl deține fără drept. El are, de asemenea, dreptul la despăgubiri, dacă este cazul. Posesorul este cel care se comportă ca un proprietar și care exercită în fapt prerogativele dreptului de proprietate asupra unui bun, în raport de definiția noțiunii de posesie dată de art. 916 alin. 1 C. civ.: exercitarea în fapt a prerogativelor dreptului de proprietate asupra unui bun de către persoana care îl stăpânește și care se comportă ca un proprietar.* Potrivit art. 535 C. civ., bunurile sunt [...] *lucrurile, corporale sau necorporale, care constituie obiectul unui drept patrimonial*, iar prerogativele dreptului de proprietate sunt cele prevăzute de art. 555 alin. 1 C. civ.: dreptul titularului de a poseda, folosi și dispune de un bun. Revendicarea unui bun mobil încorporal presupune redobândirea prerogativelor dreptului de proprietate intelectuală (prerogative care pot fi conferite de un drept de natură patrimonială sau nepatrimonială) de la orice terț care le exercită în fapt, fără consimțământul titularului dreptului.

¹⁹⁾ Beneficiul nerealizat nu se apreciază prin raportare la câștigurile realizate de pârâtul în acțiunea în contrafacere; v., în acest sens, J. Passa, *op. cit.*, p. 39.

²⁰⁾ Opinăm că toate faptele prin care sunt încălcate prerogative conferite de dreptul de proprietate intelectuală sunt *fapte de contrafacere*. Faptele ilicite care depășesc sfera drepturilor de proprietate intelectuală, cum sunt faptele de concurență neloială, sunt sancționate pe calea acțiunii în concurență neloială. Alte fapte ilicite, prin care sunt încălcate drepturi sau interese legitime ale titularului dreptului de proprietate intelectuală care nu intră în conținutul dreptului de proprietate intelectuală pot fi sancționate pe calea acțiunii în răspundere civilă delictuală. În sistemul legislativ francez, legiuitorul a clarificat că orice faptă de încălcare a dreptului de proprietate intelectuală este o faptă de contrafacere, sancționată pe calea acțiunii în contrafacere (Codul de proprietate intelectuală francez, art. L 521-1, art. L 615-1, art. L 716-1 etc.). În sistemul legislativ britanic, legea sancționează orice încălcare a dreptului de proprietate intelectuală (*infringement*) pe calea unei acțiuni pentru sancționarea încălcării dreptului (*action for infringement*). Din reglementările existente în dreptul francez (care folosește termenii *contrefacon*, *action en contrefacon*) și britanic (care folosește termenii *infringement*, *action for infringement*) reiese că nu există fapte de încălcare a dreptului de proprietate intelectuală care să nu fie fapte de contrafacere. Interpretarea prevederilor Acordului TRIPS conduce la aceeași concluzie.

în contrafacere. Astfel de măsuri tind la prevenirea unor pagube ireparabile titularului dreptului de proprietate intelectuală, cauzate de continuarea săvârșirii faptelor de contrafacere.

Aceste măsuri sunt reglementate prin dispoziții normative cu caracter procedural cuprinse în mai multe acte normative:

– legile edictate în materia drepturilor de proprietate intelectuală, care conțin norme procedurale cu caracter special²¹⁾, având în vedere obiectul reglementării, restrâns la un anumit drept de proprietate intelectuală²²⁾;

– Codul de procedură civilă²³⁾ în prezent în vigoare, care conține normele procedurale speciale²⁴⁾ care completează legile din materia drepturilor de proprietate intelectuală cuprinse în Cartea VI, *Proceduri speciale*: ordonanța președințială, sechestrul asigurător, poprirea asigurătorie, sechestrul judiciar;

– O.U.G. nr. 100/2005²⁵⁾, care conține norme procedurale cu un obiect de reglementare restrâns la măsuri, proceduri și repararea daunelor în scopul asigurării respectării drepturilor de proprietate industrială. Acestea instituie proceduri pentru aplicarea măsurilor asigurătorii diferite de cele ale legilor în materia drepturilor de proprietate intelectuală și de cele ale Codului de procedură civilă;

– Codul civil²⁶⁾, care conține norme procedurale cu obiect de reglementare circumstanțiat la apărarea drepturilor nepatrimoniale, inclusiv a celor născute în legătură cu creația științifică, artistică, literară sau tehnică (drepturi de proprietate intelectuală de natură nepatrimonială).

Deși au același obiect de reglementare – apărarea drepturilor de proprietate intelectuală prin instituirea unor măsuri cu caracter provizoriu, până la soluționarea în fond a acțiunii civile – terminologia utilizată în aceste dispoziții normative nu este unitară. Sunt reglementate diferit și procedurile de instituire a acestor măsuri. Aceste aspecte vor fi analizate pe larg în cele ce urmează.

Prezentul studiu analizează stadiul actual al legislației aplicabile măsurilor pentru apărarea provizorie a drepturilor de proprietate intelectuală, ordonarea și corelarea acestor dispoziții procedurale prin aplicarea principiului *specialia generalibus derogant*.

---

²¹⁾ Potrivit art. 15 alin. 2 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, M. Of. nr. 139 din 31 martie 2000.

²²⁾ Avem în vedere principalele acte normative interne edictate în materia dreptului proprietății intelectuale: Legea nr. 64 din 11 octombrie 1991 privind brevetele de invenție, M. Of. nr. 212 din 21 octombrie 1991, ultima republicare în M. Of. nr. 541 din 8 august 2007, Legea nr. 129/1992 privind desenele și modelele, M. Of. nr. 1 din 8 ianuarie 1993, republicată în M. Of. nr. 876 din 20 decembrie 2007, Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, publicată în M. Of. nr. 60 din 26 martie 1996, Legea nr. 84 din 15 aprilie 1998 privind mărcile și indicațiile geografice, publicată în M. Of. nr. 161 din 23 aprilie 1998, republicată în M. Of. nr. 350 din 27 mai 2010.

²³⁾ Publicat la 26 iulie 1993, modificat succesiv, ultima modificare prin Legea nr. 202/2010, publicată în M. Of. nr. 714 din 26 octombrie 2010.

²⁴⁾ C. C. Dinu, *Normele de procedură civilă*, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p. 50 și urm.

²⁵⁾ Privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială, M. Of. nr. 643 din 20 iulie 2005.

²⁶⁾ Legea nr. 287/2009, republicată în M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011.

În raport cu conținutul reglementării actuale se impune, cu necesitate, adoptarea procedurii prevăzute de art. 255 C. civ. pentru instituirea măsurilor provizorii²⁷⁾ în legislația proprietății industriale și intelectuale, indiferent de conținutul patrimonial sau nepatrimonial al drepturilor reglementate.

3. Privire de ansamblu asupra originii și evoluției reglementării „măsurilor asigurătorii” în materia drepturilor de proprietate intelectuală. Dispozițiile cuprinse în art. 41-50, Partea a III-a *Mijloace de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală* din Acordul privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (Acordul TRIPS²⁸⁾) au impus legiuitorului român necesitatea adoptării unor reglementări care să permită autorităților judiciare să ordone adoptarea de măsuri provizorii rapide și eficiente: a) *pentru a împiedica ca un act care aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală să fie comis și, în special, pentru a împiedica introducerea de mărfuri în circuitele comerciale care cad în competența lor, inclusiv de mărfuri importate imediat după vămuirea lor;* b) *pentru a păstra elementele de probă pertinente referitoare la această pretinsă atingere.*

Acordul TRIPS utilizează în legătură cu aceste măsuri termenii *mijloace de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală și măsuri provizorii.*

Acordul TRIPS reglementează în ansamblu drepturile de proprietate intelectuală, fără a distinge între drepturi de proprietate industrială și drepturi de autor și conexe sau între drepturi de proprietate intelectuală patrimoniale și drepturi de proprietate intelectuală nepatrimoniale.

În dreptul intern, termenul adoptat prin legile speciale în materia dreptului proprietății intelectuale este acela de *măsuri asigurătorii*. Înțelesul termenului este diferit de cel utilizat în cadrul art. 591-601 C. pr. civ. în legătură cu măsuri asigurătorii precum sechestrul asigurător, poprirea asigurătorie și sechestrul judiciar.

Prin *măsuri asigurătorii*, în sensul legislației în materia dreptului proprietății intelectuale, sunt desemnate:

– măsurile provizorii de încetare a actelor de încălcare, dispuse potrivit procedurii ordonanței președințiale, conform art. 581-582 C. pr. civ.;

---

²⁷⁾ Deoarece sfera de aplicabilitate a art. 255 C. civ. este restrânsă la drepturi nepatrimoniale, prevederile art. 230 lit. bb) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, potrivit căreia *La data intrării în vigoare a Codului civil se abrogă ... orice alte dispoziții contrare, chiar dacă acestea sunt cuprinse în legi speciale*, nu pot fi interpretate în sensul că ar produce efectul abrogării dispozițiilor normative ce reglementează apărarea drepturilor de proprietate intelectuală, deoarece drepturile de proprietate intelectuală patrimoniale ar rămâne fără protecție pe calea măsurilor cu caracter provizoriu.

²⁸⁾ Acordul TRIPS (Trade related Aspects of Intellectual Property) constituie Anexa nr. 1 A la Acordul de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale de Comerț. Acordul a fost ratificat de România prin Legea nr. 133/1994, publicată în M. Of. nr. 360 din 27 decembrie 1994. Pe larg, despre sistemul general de protecție a proprietății intelectuale prin Acordul TRIPS, v. C.-I. Stoica, R. Dincă, *Considerații teoretice și practice referitoare la efectele Acordului TRIPS asupra sistemului de drept românesc*, în RDC nr. 7-8/2001, p. 178 și urm.; B. O. Jarka, M. Bădescu, *Procedurile și măsurile de protecție a drepturilor de proprietate industrială în legislația română*, în Dreptul nr. 3/2006, p. 66 și urm.

– măsurile de conservare a probelor, reglementate prin art. 235-241 C. pr. civ.; și
– măsurile de asigurare a drepturilor de creanță care se valorifică prin acțiune,
măsuri asigurătorii în sensul reglementărilor art. 591-601 C. pr. civ.

Toate aceste măsuri sunt mijloace de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală, cu caracter provizoriu, care asigură realizarea efectivă a drepturilor de proprietate intelectuală valorificate de titularul acțiunii, în momentul executării silite a hotărârii judecătorești²⁹⁾.

Standardele de protecție impuse Statelor semnatare prin Acordul TRIPS au fost preluate și îmbunătățite la nivelul legislației Uniunii Europene, prin adoptarea Directivei nr. 2004/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 cu privire la respectarea drepturilor de proprietate intelectuală³⁰⁾, în scopul armonizării sistemelor legislative ale Statelor Membre și al asigurării unui înalt nivel de protecție, echivalent și omogen în piețele interne³¹⁾.

Directiva nu distinge între drepturi de proprietate intelectuală patrimoniale și drepturi de proprietate intelectuală nepatrimoniale.

Deși sfera de aplicabilitate a Directivei cuprinde atât drepturile de proprietate industrială, cât și dreptul de autor și drepturile conexe, transpunerea acesteia în dreptul intern s-a făcut prin două acte normative distincte³²⁾: O.U.G. nr. 100/2005³³⁾, aplicabilă numai drepturilor de proprietate industrială, și O.U.G. nr. 123/2005³⁴⁾, care a modificat și completat Legea nr. 8/1996³⁵⁾.

O.U.G. nr. 100/2005 completează procedurile judiciare și prevederile privind măsurile de protecție și de reparare a daunelor deja existente în dreptul intern³⁶⁾.

Ulterior intrării în vigoare a Directivei, Legea nr. 84/1998 a fost modificată și completată³⁷⁾, în sensul eliminării normelor privind procedura instituirii măsurilor asigurătorii.

---

²⁹⁾ Pentru explicitarea noțiunii măsurii asigurătorii în materia drepturilor de proprietate intelectuală, v. și L. Z. Koroși, *Admisibilitatea ordonanței președințiale în materia proprietății industriale*, în RRDPI, nr. 3/2005, p. 81 și urm.

³⁰⁾ Preambulul Directivei, paragrafele 4, 5 și 7.

³¹⁾ Pentru dezvoltări privind compatibilitatea Directivei și a O.U.G. nr. 100/2005 cu Acordul TRIPS, v. B. Ionescu, *Ordonanța de urgență nr. 100/2005 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială. Nou instrument juridic de combatere a fenomenului de contrafacere în România*, în RRDPI nr. 4/2005, p. 114.

³²⁾ B. O. Jarka, M. Bădescu, *op. cit.*, p. 64.

³³⁾ Pentru analiza compatibilității legislației interne cu prevederile Directivei, v. O. Spineanu-Matei, *Apărarea drepturilor de proprietate intelectuală. Compatibilitatea legislației românești cu Directiva 2004/48/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004*, în RRDPI nr. 2/2005, p. 43 și urm.

³⁴⁾ O.U.G. nr. 123/2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996, art. I, pct. 62, publicată în M. Of. nr. 843 din 19 septembrie 2005, aprobată prin Legea nr. 329/2006.

³⁵⁾ A se vedea și V. Roș, D. Bogdan, O. Spineanu-Matei, *Dreptul de autor și drepturile conexe. Tratat*, Ed. All Beck, București, 2005, p. 531 și urm.

³⁶⁾ B. O. Jarka, M. Bădescu, *op. cit.*, p. 64 și 92.

³⁷⁾ Legea nr. 66/2010 privind modificarea și completarea Legii nr. 84/1998, publicată în M. Of. nr. 226 din 9 aprilie 2010.

Legea nr. 64/1991 și Legea nr. 129/1992 au fost modificate și completate³⁸⁾, dar dispozițiile legale privitoare la instituirea *măsurilor asigurătorii* au fost menținute ca atare.

Sub aspect terminologic, remarcăm discrepanțe între legislația specială și O.U.G. nr. 100/2005. O.U.G. nr. 100/2005 nu întrebuințează noțiunea tehnico-juridică *măsurii asigurătorii*, folosită în continuare în cadrul legilor speciale, ci aceea de *măsurii provizorii și de asigurare*, pentru a desemna numai măsura interzicerii încălcării dreptului și măsura sechestrului bunurilor mobile și imobile ale pârâtului³⁹⁾. Măsurile pentru asigurarea dovezilor nu sunt incluse în sfera măsurilor provizorii și de asigurare⁴⁰⁾.

În cadrul Legii nr. 84/1998 este folosită în continuare noțiunea *măsurii asigurătorii*, pentru a desemna „*în special, încetarea actelor de încălcare a drepturilor legale*” (sic!) și „*conservarea probelor pentru dovedirea provenienței*” produselor sau a serviciilor⁴¹⁾.

Legile nr. 64/1991 și nr. 129/1992 utilizează în continuare termenul *măsurii asigurătorii*, în aceeași accepțiune.

În continuare vom păstra termenul *măsurii asigurătorii* când vom analiza reglementările O.U.G. nr. 100/2005 privind: măsurile provizorii de încetare a încălcării dreptului de proprietate industrială, măsurile provizorii de conservare a probelor, măsurile provizorii de asigurare a realizării creanței bănești stabilită prin titlu executoriu ca echivalent al prejudiciului suferit de titularul dreptului⁴²⁾.

Codul civil⁴³⁾ reglementează apărarea drepturilor nepatrimoniale născute în legătură cu creația științifică, artistică, literară sau tehnică⁴⁴⁾. Pot invoca drepturi nepatrimoniale născute în legătură cu o creație intelectuală autorii, interpreții, inventatorii⁴⁵⁾, creatorii desenelor industriale⁴⁶⁾, inclusiv persoanele juridice⁴⁷⁾.

Art. 255 C. civ. reglementează *măsurile provizorii* pentru apărarea drepturilor nepatrimoniale, prin care sunt desemnate *în special interzicerea încălcării sau*

---

³⁸⁾ Legea nr. 28/2007, publicată în M. Of. nr. 44 din 19 ianuarie 2007, respectiv prin Legea nr. 280/2007, publicată în M. Of. nr. 729 din 26 octombrie 2007.

³⁹⁾ Reglementate prin art. 9 și 10, în Capitolul V, *Măsurii provizorii și de asigurare*.

⁴⁰⁾ În capitolul III, *Probe și măsuri de conservare a acestora*, art. 6 și 7.

⁴¹⁾ Scopul măsurilor asigurătorii este afirmat în art. 91 alin. 2 din Legea nr. 84/1998 și poate fi dedus din redactarea art. 64 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 64/1991, art. 53 alin. 1 lit. a) din Legea nr. 129/1992, art. 139 alin. 3 și 6 din Legea nr. 8/1996.

⁴²⁾ B. O. Jarka, M. Bădescu, *op. cit.*, p. 84.

⁴³⁾ Legea nr. 287/2009, republicată în M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2011.

⁴⁴⁾ Art. 252 C. civ., intitulat *Ocroțirea personalității umane* prevede: *Orice persoană fizică are dreptul la ocrotirea valorilor intrinseci ființei umane, cum sunt viața, sănătatea, integritatea fizică și psihică, demnitatea, intimitatea vieții private, libertatea de conștiință, creația științifică, artistică, literară sau tehnică.*

⁴⁵⁾ Art. 35 alin. 1 din Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată în M. Of. nr. 541 din 8 august 2007, rectificată în M. Of. nr. 638 din 18 septembrie 2007.

⁴⁶⁾ Art. 41 alin. 1 din Legea nr. 129/1992 privind protecția desenelor și modelelor, republicată în M. Of. nr. 876 din 20 decembrie 2007.

⁴⁷⁾ Art. 257 C. civ.

încetarea ei provizorie și luarea măsurilor necesare pentru a asigura conservarea probelor.

Măsurile provizorii sunt instituite exclusiv potrivit procedurii ordonanței președințiale, diferită de cea reglementată prin Codul de procedură civilă în vigoare, dar și de cea reglementată prin noul Cod de procedură civilă.

4. Stadiul actual al reglementării măsurilor asigurătorii prin legile adoptate în materia drepturilor de proprietate industrială. Art. 64 din Legea nr. 64/1991 prevede: *(1) Titularul de brevet, precum și licențiatul autorizat să utilizeze drepturile decurgând din brevetul de invenție pot solicita instanței judecătorești: a) ordonarea unor măsuri asigurătorii, atunci când există un risc de încălcare a drepturilor decurgând dintr-un brevet și dacă această încălcare riscă să cauzeze un prejudiciu ireparabil ori dacă există un risc de distrugere a elementelor de probă, b) ordonarea după acordarea liberului de vamă a unor măsuri privind încetarea faptelor de încălcare a drepturilor decurgând din brevet, săvârșite de o terță persoană cu ocazia introducerii în circuitul comercial a unor mărfuri importate, care implică o atingere a acestor drepturi. (2) Instanța va putea dispune ca autorul încălcării drepturilor decurgând din brevet să informeze titularul de brevet asupra identității terților care au participat la producerea și distribuirea mărfurilor în cauză, precum și asupra circuitelor de distribuție. (3) Măsurile asigurătorii vor putea fi ordonate cu plata de către reclamant a unei cauțiuni stabilite de instanță. (4) Pentru ordonarea măsurilor asigurătorii sunt aplicabile dispozițiile dreptului comun. (5) Instanța va putea pretinde reclamantului să furnizeze orice elemente de probă de care acesta dispune, pentru a dovedi că este titularul brevetului încălcat ori al unui brevet a cărui încălcare este inevitabilă.*

Art. 53 din Legea nr. 129/1992 prevede: *(1) Titularul unui desen sau model înregistrat poate solicita instanței judecătorești: a) dispunerea unor măsuri asigurătorii, atunci când există un risc de încălcare a drepturilor asupra unui desen sau model înregistrat și dacă această încălcare riscă să cauzeze un prejudiciu ireparabil ori dacă există un risc de distrugere a elementelor de probă; b) dispunerea, imediat după vămuire, a unor măsuri de încetare a faptelor de încălcare a drepturilor unui desen sau model ce au fost săvârșite de un terț cu ocazia introducerii în circuitul comercial a unor mărfuri importate care implică o atingere a acestor drepturi. (2) Pentru ordonarea măsurilor asigurătorii sunt aplicabile dispozițiile dreptului comun. La luarea măsurilor asigurătorii, ordonate de către instanță, va putea fi cerută constituirea de către reclamant a unei garanții suficiente pentru prevenirea abuzurilor. (3) Instanța va putea pretinde reclamantului să furnizeze orice elemente de probă de care acesta dispune, pentru a dovedi că este titularul dreptului încălcat ori a cărui încălcare este inevitabilă. (4) În cazul în care mijloacele de probă în susținerea pretențiilor reclamantului se află sub controlul pârâtului, instanța va putea să dispună ca probele să fie produse de către pârât, sub condiția garantării confidențialității informațiilor, potrivit legii. (5) Instanța va putea să dispună ca autorul încălcării drepturilor decurgând dintr-un certificat de înregistrare să furnizeze*

informații imediate privind proveniența și circuitele de distribuire a mărfurilor contrafăcute, precum și informații despre identitatea fabricantului sau a comerciantului, cu condiția ca o astfel de măsură să nu fie excesivă în raport cu gravitatea atingerii aduse dreptului titularului.

În materia dreptului la marcă, Legea nr. 84/1998, în vigoare, nu conține prevederi privind măsurile asigurătorii.

Au calitate procesuală de a solicita instanței instituirea acestor măsuri: titularul de brevet, licențiatul autorizat să utilizeze drepturile decurgând din brevetul de invenție, titularul dreptului asupra unui desen sau model înregistrat.

Condițiile în care pot fi dispuse de către instanță măsuri asigurătorii sunt: existența unui risc de încălcare a drepturilor apt a cauza un prejudiciu ireparabil, ori existența unui risc de distrugere a elementelor de probă.

Instituirea măsurilor asigurătorii poate fi condiționată de constituirea de către reclamant a unei cauțiuni sau a unei garanții suficiente. Se aplică procedura reglementată de art. 723¹ C. pr. civ.: *(1) În cazurile prevăzute de lege, suma datorată de parte cu titlu de cauțiune se fixează de către instanță și se depune, după caz, la Trezoreria Statului, Casa de Economii și Consemnațiuni C.E.C. – S.A. sau la orice altă instituție bancară pe numele părții respective, la dispoziția instanței sau, după caz, a executorului judecătoresc. (2) Dacă legea nu prevede altfel, cauțiunea nu va reprezenta mai mult de 20% din valoarea obiectului cererii, iar în cazul cererilor al căror obiect nu este evaluabil în bani, nu va depăși suma de 20 milioane lei. (3) Cauțiunea se eliberează celui care a depus-o în măsura în care asupra acesteia cel îndreptățit în cauză nu a formulat cerere pentru plata despăgubirii convenite, până la împlinirea termenului de 30 de zile de la data la care, prin hotărâre irevocabilă, s-a soluționat fondul cauzei. Cu toate acestea, cauțiunea se eliberează de îndată, dacă partea interesată declară în mod expres că nu urmărește obligarea părții adverse la despăgubiri pentru prejudiciile cauzate.*

Măsurile asigurătorii se dispun cu aplicarea dreptului comun, prevăzut de Codul de procedură civilă, în cadrul Capitolului IV, intitulat *Măsurile asigurătorii*, din Cartea VI, *Proceduri speciale*.

4.1. Aplicabilitatea prevederilor Codului de procedură civilă din materia măsurilor asigurătorii în cadrul acțiunii în contrafacere

4.1.1. Aplicabilitatea măsurii sechestrului asigurător⁴⁸⁾. Potrivit art. 591 C. pr. civ.: (1) Creditorul care nu are titlu executoriu, dar a cărui creanță este constatată prin act scris și este exigibilă, poate solicita înființarea unui sechestrului asigurător asupra bunurilor mobile și imobile ale debitorului, dacă dovedește că a intentat acțiune. El poate fi obligat la plata unei cauțiuni în quantumul fixat de către instanță. (2) Același drept îl are și creditorul a cărui creanță nu este constatată în scris, dacă dovedește că a intentat acțiune și depune, odată cu cererea de sechestrul, o cauțiune de jumătate din valoarea reclamată. (3) Instanța poate încuviința

⁴⁸⁾ Sediul materiei sunt prevederile art. 591-596 C. pr. civ.

sechestrul asigurător chiar dacă creanța nu este exigibilă, în cazurile în care debitorul a micșorat prin fapta sa asigurările date creditorului sau nu a dat asigurările promise ori atunci când este pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să-și ascundă ori să-și risipească averea. În aceste cazuri, creditorul trebuie să dovedească îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de alin. 1 și să depună o cauțiune al cărei cuantum va fi fixat de către instanță.

Acțiunea în contrafacere este o acțiune în realizare, care are ca obiect, în toate cazurile, interzicerea săvârșirii faptelor de încălcare a dreptului de proprietate intelectuală și înlăturarea din circuitele comerciale sau împiedicarea pătrunderii pe piață a produselor obținute prin încălcarea dreptului.

Reclamantul poate solicita și obligarea pârâtului la plata de despăgubiri bănești, dar creanța sa urmează a fi stabilită de către instanță numai dacă se reține, în considerentele hotărârii judecătorești, săvârșirea unei fapte de contrafacere.

Oricum, creanța în despăgubire nu îndeplinește cerința ca aceasta să fie exigibilă, deoarece hotărârea judecătorească are, sub acest aspect, caracter constitutiv de drepturi, de la data rămânerii definitive a acesteia.

Este evident că, în cazul acțiunii în contrafacere, nu sunt îndeplinite condițiile pentru instituirea măsurii sechestrului asigurător, în special cea privind existența unui litigiu de fond ce poartă asupra obligației de plată a unei creanțe bănești.

4.1.2. Aplicabilitatea măsurii popririi asigurătorii (art. 597 C. pr. civ.). Poprirea asigurătorie poate fi un mijloc procedural pus la îndemâna titularului unui drept de proprietate intelectuală încălcat care, pe calea acțiunii în contrafacere, solicită, pe lângă obligarea pârâtului la încetarea săvârșirii faptelor de încălcare a drepturilor, și obligarea acestuia la plata despăgubirilor bănești.

În cazul acțiunii în contrafacere, pârâtul nu datorează reclamantului o sumă de bani, în temeiul unor raporturi juridice existente.

Suma de bani urmează a fi stabilită de către instanță, numai dacă aceasta reține că reclamantului i-a fost încălcat un drept de proprietate intelectuală.

4.1.3. Aplicabilitatea măsurii sechestrului judiciar (art. 598-601 C. pr. civ.). De cele mai multe ori, încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală presupune producerea, fabricarea, comercializarea, distribuirea unor produse ce încorporează drepturile, fără consimțământul titularului.

Acțiunea în contrafacere nu are ca obiect stabilirea unui drept de proprietate sau a unui drept real cu privire la bunurile obținute prin încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, în materialitatea lor. Instanța este investită cu o cerere care vizează exclusiv problema dacă s-a săvârșit o faptă de contrafacere pentru a produce bunuri în vederea exploatării lor economice.

În cazul în care acțiunea exercitată de titularul dreptului de proprietate este exercitată cu succes, mărfurile fac obiectul unor măsuri specifice, legal reglementate, precum: retragerea definitivă din circuitele comerciale sau distrugerea.

Înțelesul noțiunii tehnico-juridice, *bun litigios* în materia drepturilor de proprietate intelectuală este acela de bun bănuit că ar aduce atingere unui drept protejat.

Măsura sechestrului judiciar reglementată de Codul de procedură civilă nu este aplicabilă în materia drepturilor de proprietate intelectuală⁴⁹⁾. În cadrul acțiunii în contrafacere, sechestrul bunurilor litigioase este o măsură asigurătorie cu o configurație aparte, care are ca efect interzicerea provizorie a săvârșirii faptelor de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală, prin împiedicarea introducerii sau a circulației acestora în circuitele comerciale, și conservarea elementelor de probă.

În doctrină a fost exprimată și opinia în sensul că măsura sechestrului judiciar este compatibilă cu legislația proprietății intelectuale, cu argumentul că litigiile pentru apărarea drepturilor de proprietate intelectuală poartă asupra unor drepturi patrimoniale atipice, care, prin prerogativele lor, deși nu se identifică cu un drept de proprietate în sensul comun, prezintă caracterele unor drepturi reale principale, care au ca obiect bunuri incorporale⁵⁰⁾.

5. Regimul juridic al măsurilor asigurătorii în reglementarea O.U.G. nr. 100/2005

5.1. Sediul materiei. Măsurile provizorii pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială cuprind: (1) măsuri de conservare a *elementelor de probă*, reglementate în capitolul III, intitulat *Probe și măsuri de conservare a acestora* (art. 6 și 7 din O.U.G. nr. 100/2005), (2) *măsuri de interdicție a încălcării dreptului și* (3) *măsuri de asigurare a recuperării daunelor-interese*, ambele reglementate în Capitolul V, intitulat *Măsuri provizorii și de asigurare* (art. 9 și 10, art. 6 alin. 5 și art. 7 din O.U.G. nr. 100/2005).

5.2. Calitatea procesuală în cererea de instituire a măsurilor asigurătorii. Au calitatea de a solicita instituirea măsurilor provizorii de asigurare a respectării drepturilor de proprietate industrială titularii drepturilor și orice persoană autorizată să utilizeze drepturile, în special beneficiarii de licențe⁵¹⁾.

Măsurile pot fi instituite și împotriva unui intermediar ale cărui servicii sunt utilizate de către un terț în scopul încălcării unui drept de proprietate industrială. Prevederea are caracter de noutate față de reglementările anterioare ale legislației speciale, care determinau respingerea cererilor îndreptate împotriva transportatorului sau depozitarului⁵²⁾.

5.3. Condițiile generale ale instituirii măsurilor asigurătorii pe calea ordonanței președințiale sunt cele prevăzute de art. 581-582 C. pr. civ.: aparența

⁴⁹⁾ A se vedea și L. Z. Koroși, *op. cit.*, p. 84.

⁵⁰⁾ A. I. Țuca, *op. cit.*, p. 53.

⁵¹⁾ Art. 4 din O.U.G. nr. 100/2005.

⁵²⁾ C. Ap. București, s. a III-a civ., dec. nr. 1996 din 8 decembrie 2004, în O. Spineanu-Matei, *op. cit.*, p. 56 și urm.

dreptului, urgența măsurii ce se solicită a fi luată, caracterul vremelnic al măsurii, neprejudicarea fondului⁵³).

5.3.1. *Aparența dreptului* este strâns legată de condiția ca reclamantul să facă dovada existenței unui drept de proprietate industrială în patrimoniul său, prin înfățișarea titlului de protecție al acestuia. Câtă vreme reclamantul în cererea de ordonanță președințială invocă numai un drept născut dintr-o hotărâre judecătorească pronunțată într-un litigiu în curs care are ca obiect soluționarea unui conflict de drepturi, prin care s-a anulat titlul pârâtului, acesta nu justifică aparența unui drept de proprietate intelectuală în patrimoniul său, iar cererea de ordonanță președințială nu este admisibilă⁵⁴). Reclamantul căruia nu i s-a eliberat un titlu de protecție, dar care face dovada publicării cererii sale privind dobândirea unui drept de proprietate industrială, justifică aparența dreptului, aptă a fundamenta o cerere de ordonanță președințială, deoarece, în temeiul prevederilor legilor speciale, are în patrimoniul său un drept de proprietate industrială afectat de condiția suspensivă a admiterii cererii de înregistrare⁵⁵). Reclamantul în cererea de ordonanță președințială, care nu face dovada publicării cererii sale de înregistrare, nu justifică aparența unui drept, deoarece, potrivit dispozițiilor normative substanțiale ale legilor speciale, nu poate exercita, provizoriu, nicio prerogativă conferită de un drept de proprietate industrială⁵⁶). Nu este îndeplinită condiția aparenței dreptului dacă, în etapa soluționării recursului în procedura ordonanței președințiale, este adusă dovada privind anularea înregistrării dreptului de proprietate industrială pe care se întemeia cererea⁵⁷).

5.3.2. *Condiția urgenței* este implicit îndeplinită în cazul drepturilor de proprietate industrială, deoarece actele de încălcare a acestora sunt succesive, sunt săvârșite în activități comerciale, efectele patrimoniale ale încălcării drepturilor sunt amplificate, pe măsura trecerii timpului⁵⁸). Urgența se apreciază cu referire la viitor, și nu la trecut, ea trebuie să existe la momentul introducerii acțiunii și să subziste până la pronunțarea hotărârii. Nu este îndeplinită cerința urgenței

⁵³) Pentru dezvoltări, v. V. M. Ciobanu, *op. cit.*, pp. 490-495.

⁵⁴) Dec. civ. nr. 8 din 1 februarie 2005, C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., în L. Z. Koroși, *op. cit.*, pp. 92-93, nota de subsol 110.

⁵⁵) L. Z. Koroși, *op. cit.*, p. 94 și urm.; Cas., s. civ. propr. int., Dec. nr. 5452/2006, publicată în RRDPI, nr. 4/2006, p. 152 și urm.

⁵⁶) În același sens, L. Z. Koroși, *op. cit.*, p. 97 și urm.

⁵⁷) C. Ap. București, dec. nr. 271 din 28 aprilie 2006, s. a IX-a civ. propr. int., în RRDPI nr. 3/2006, p. 238 și urm.

⁵⁸) S-a apreciat că paguba reclamantului este iminentă și ireparabilă în cazul în care pârâta săvârșește acte de comerț profitabile asupra unui produs identic în conținut produsului brevetat de către reclamant, cu consecința acaparării unui segment de piață convenit titularului invenției. Iminența prejudiciului derivă din perpetuarea activității pârâtei după eliberarea brevetului, pierderile suferite de reclamant prin imposibilitatea desfășurării activității comerciale pe același segment de piață fiind direct proporționale cu creșterea patrimoniului pârâtei prin acte nelegale (Dec. civ. nr. 2317/22 octombrie 2003, C. Ap. București, s. a III-a civ., în L. Z. Koroși, *op. cit.*, p. 103, nota 128.)

dacă, până la data formulării cererii de ordonanță președințială, între părți s-au desfășurat timp de 2 ani raporturi juridice contractuale⁵⁹⁾.

5.3.3. *Condiția vremelniciei* este îndeplinită dacă în sarcina pârâtului se stabilesc provizoriu obligații de încetare a săvârșirii actelor de încălcare a drepturilor, chiar dacă durata interdicțiilor dispuse nu este stabilită cu certitudine și nu poate fi estimată decât prin raportare la durata soluționării litigiului asupra fondului cauzei⁶⁰⁾.

5.3.4. *Neprejudicarea fondului*⁶¹⁾ este strâns legată de limitarea soluționării cererii de ordonanță președințială la cercetarea aparenței dreptului⁶²⁾ invocat de reclamant. Chiar dacă prin cererea de pronunțare a ordonanței președințiale reclamanta invocă aspecte care, dacă ar fi cercetate, ar prejudica fondul, instanța, statuând asupra îndeplinirii condiției neprejudicării fondului, va stabili limitele în care acesta va fi atins pentru aprecierea temeiniciei ordonanței președințiale⁶³⁾. Instanța verifică opozabilitatea titlului reclamantului față de terți, dar nu procedează la cercetarea valabilității acestuia, chiar dacă pârâtul invocă apărări sub acest aspect. Existența unui litigiu în care pârâtul contestă valabilitatea titlului reclamantului nu împiedică admiterea cererii de ordonanță președințială formulată de către reclamant. Dacă pârâtul opune la rândul său un titlu opozabil reclamantului, apt a justifica actele săvârșite, instanța sesizată cu o cerere de ordonanță președințială nu poate reține aparența dreptului în favoarea reclamantului fără a prejudica fondul⁶⁴⁾. Prejudică fondul instanța care analizează comparativ pretenții ale reclamantului și ale pârâtului, ambele întemeiate pe cereri de înregistrare a drepturilor, aflate în curs de soluționare în fața OSIM⁶⁵⁾.

5.4. Condiții speciale de admisibilitate, reglementate prin O.U.G. nr. 100/2005

5.4.1. *Pentru soluționarea cererii de instituire a măsurii provizorii de interzicere a încălcării dreptului*, instanța poate solicita reclamantului furnizarea oricărui element de probă privind calitatea de titular al dreptului și încălcarea dreptului sau iminența încălcării dreptului său. Nu este necesară dovada privind existența

---

⁵⁹⁾ C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., în RRDPI nr. 1/2007, p. 217 și urm.

⁶⁰⁾ V. M. Ciobanu, *op. cit.*, pp. 494-495; C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., dec. nr. 308/R din 16 mai 2006, în RRDPI nr.4/2006, p.218.

⁶¹⁾ A se vedea și L. Z. Koroși, *op. cit.*, p. 109 și urm.

⁶²⁾ C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., dec. nr. 28 din 3 martie 2005, în *Proprietate intelectuală. Practică judiciară*, Ed. Hamangiu, București, 2006, p. 121 și urm.

⁶³⁾ C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., dec. nr. 308/R din 16 mai 2006, în RRDPI nr. 4/2006, p. 218; C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., dec. nr. 100R din 16 februarie 2006, în RRDPI nr. 1/2007, p. 202 și urm.

⁶⁴⁾ C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., dec. nr. 265R din 27 aprilie 2006, în RRDPI nr. 1/2007, p. 217 și urm.

⁶⁵⁾ C. Ap. București, s. a IX-a civ. propr. int., dec. nr. 44 din 10 martie 2005, în O. Spineanu-Matei, *op. cit.*, pp. 113-114.

unui litigiu de fond pentru instituirea acestei măsuri. Este necesară constituirea de către reclamant a unei garanții adecvate⁶⁶⁾.

5.4.2. *Măsura privind asigurarea realizării creanței bănești a reclamantului care solicită și obligarea pârâtului la plata de despăgubiri bănești* poate fi dispusă dacă încălcarea este *săvârșită în activități comerciale* și dacă reclamantul face dovada că există circumstanțe care ar face imposibilă recuperarea daunelor. Instanța poate solicita reclamantului furnizarea oricărui element de probă privind calitatea de titular al dreptului și încălcarea dreptului sau iminența încălcării dreptului său. Nu este necesară dovada privind existența unui litigiu de fond pentru instituirea acestei măsuri. Este necesară constituirea unei garanții adecvate⁶⁷⁾.

Înțelesul noțiunii *activități comerciale* nu rezultă din O.U.G. nr. 100/2005, ci din prevederile paragrafului 14 din Preambulul Directivei nr. 48/2004, în care se face referire la *acte întreprinse la scară comercială, care au ca scop obținerea unui avantaj economic sau comercial direct sau indirect, ceea ce exclude în mod normal actele consumatorilor finali care acționează cu bună-credință*.

5.4.3. *Măsurile provizorii pentru conservarea elementelor de probă* pot fi instituite dacă reclamantul afirmă că a avut loc o încălcare a drepturilor sale sau că o astfel de încălcare este iminentă, prezintă elemente de probă în susținerea afirmațiilor sale, este asigurată protecția informațiilor confidențiale și este constituită o garanție adecvată.

Măsurile vizează *conservarea probelor*, și nu asigurarea dovezilor⁶⁸⁾, diferența dintre cele două proceduri fiind aceea că, în cazul conservării, nu este necesară dovada privind riscul ca acestea să piară sau să fie greu de administrat în viitor, iar probele sunt numai păstrate spre a fi neschimbate, până la momentul administrării lor, la un termen ulterior, pe care instanța nu are obligația să îl fixeze. În doctrină s-a exprimat opinia în sensul că măsura conservării probelor poate fi asimilată măsurii asigurării de dovezi, argumentul invocat fiind scopul comun al celor două proceduri ca probele conservate/asigurate să fie administrate într-un litigiu viitor ce va purta asupra fondului⁶⁹⁾.

Elementele de probă sunt cele în mod rezonabil accesibile și suficiente pentru susținerea afirmațiilor reclamantului. Caracterul suficient al probelor rămâne la aprecierea instanțelor. Dacă reclamantul a înfățișat în instanță toate probele accesibile, însă acestea este necesar să fie completate cu probe care se află sub controlul pârâtului, instanța poate ordona înfățișarea acestora, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale⁷⁰⁾.

⁶⁶⁾ Art. 7 alin. 1, art. 10 alin. 2 din O.U.G. nr. 100/2005.

⁶⁷⁾ Art. 7 alin. 1, art. 9 alin. 4, art. 10 alin. 1 și alin. 2 din O.U.G. nr. 100/2005.

⁶⁸⁾ Procedură reglementată prin dispozițiile art. 235-241 C. pr. civ.; în acest sens, v. R. Dincă, *op. cit.*, p. 308.

⁶⁹⁾ A. I. Țuca, *op. cit.*, p. 52.

⁷⁰⁾ R. Dincă, *op. cit.*, p. 308.

Condiția asigurării protecției informațiilor confidențiale este dificil de îndeplinit, în lipsa unor oricărui prevederi legale⁷¹⁾.

O.U.G. nr. 100/2005 nu conține reglementări privind procedura de constituire a unei garanții⁷²⁾. Sunt aplicabile prevederile art. 723¹ C. pr. civ.

5.5. Procedura de soluționare a cererii de instituire a măsurilor asigurătorii.

Soluționarea cererii se face potrivit dispozițiilor art. 581 și 582 C. pr. civ. Cererea se depune la instanța judecătorească competentă, respectiv tribunalul⁷³⁾, potrivit prevederilor art. 2 pct. 1 lit. e) și ale art. 581 alin. 2 C. pr. civ.

Ordonanța se poate da fără să fie necesară existența unui litigiu pe fondul dreptului și fără citarea părților. Citarea părților nu este obligatorie dacă orice întârziere este susceptibilă să cauzeze un prejudiciu ireparabil titularului dreptului sau dacă reclamantul face dovada existenței unui risc de distrugere a elementelor de probă.

Judecata se face de urgență și cu precădere. Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonanței se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.

În termen de 5 zile de la data pronunțării, dacă părțile au fost citate, sau de la data comunicării, dacă părțile nu au fost citate, acestea pot formula recurs. Instanța de recurs poate suspenda executarea până la judecarea recursului, numai dacă se plătește cauțiunea stabilită de instanță. Recursul se judecă de urgență și cu precădere, cu citarea părților. Pronunțarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonanței se face în cel mult 48 de ore de la pronunțare.

Art. 581-582 C. pr. civ. garantează pârâtului dreptul la apărare, astfel că nu este necesar ca acesta să invoce în fața instanței prevederile art. 50 pct. 6 din Acordul TRIPS⁷⁴⁾.

Normele de procedură reglementate prin O.U.G. nr. 100/2005 permit ca măsurile privind asigurarea realizării creanței bănești a reclamantului care solicită și obligarea pârâtului la plata de despăgubiri bănești și măsurile provizorii pentru conservarea elementelor de probă să poată fi dispuse pe calea procedurii ordonanței președințiale.

Soluția este diferită de cea adoptată de Codul de procedură civilă, în cadrul căruia procedura ordonanței președințiale, procedura instituirii sechestrului asigurător, procedura asigurării dovezilor sunt reglementate distinct. Dispozițiile proprii unei proceduri nu sunt aplicabile celeilalte proceduri⁷⁵⁾.

⁷¹⁾ Pentru dezvoltări privind protecția secretelor comerciale, v. R. Dincă, *op. cit.*

⁷²⁾ Reglementarea caracterului obligatoriu al constituirii unei garanții a fost criticată ca fiind excesivă în raport cu caracterul dispozitiv al normei comunitare, v. M. Ciocea, *Considerații privind transpunerea Directivei nr. 2004/48 în legislația românească*, în RRDP nr. 4/2006, p. 62.

⁷³⁾ Pe larg, v. A. I. Tuca, *op. cit.*, p. 57 și urm.

⁷⁴⁾ Soluția a fost susținută în doctrină anterior edictării O.U.G. nr. 100/2005, pentru a da posibilitatea pârâtului de a solicita încetarea măsurii dispuse prin ordonanță președințială, dacă reclamantul nu formulează acțiune pentru soluționarea în fond a pricinii, după admiterea cererii de ordonanță președințială; v. L. Z. Koroși, *op. cit.*, p. 107.

⁷⁵⁾ Raționamentul este identic în situațiile în care s-a solicitat instituirea sechestrului judiciar pe calea ordonanței președințiale, v. T. C. Briciu, *op. cit.*, p. 55.

Prevederile O.U.G. nr. 100/2005 au fost criticate în doctrină, cu argumentul că reglementarea instituției sechestrului asigurător prin Codul de procedură civilă permite ca judecarea cererii de instituire a sechestrului asigurător să se facă de urgență și fără citare⁷⁶⁾, astfel că nu este necesar a fi urmată calea procedurală a ordonanței președințiale în scopul instituirii acestei măsuri asigurătorii.

Într-o altă opinie, reglementarea este justificată, deoarece instituirea sechestrului asigurător impune dovada existenței unui litigiu de fond, iar în cazul încălcărilor drepturilor de proprietate intelectuală, de cele mai multe ori, este justificată instituirea sechestrului asigurător chiar fără existența unui litigiu de fond⁷⁷⁾.

5.6. Conținutul măsurilor asigurătorii. *Măsurile de conservare a probelor* pot include: descrierea detaliată, cu sau fără prelevare de eșantioane, sechestrul mărfurilor litigioase, sechestrul materialelor, sechestrul instrumentelor utilizate pentru a produce sau a distribui mărfuri prin care sunt încălcate drepturi de proprietate industrială, sechestrul documentelor în legătură cu acestea.

Măsurile de interzicere a încălcării drepturilor pot cuprinde sechestrul mărfurilor bănuite că ar aduce atingere (ar încălca) un drept de proprietate industrială sau condiționarea continuării săvârșirii faptelor de constituirea unei garanții de către pârât, aptă a despăgubi reclamantul.

Măsurile de asigurare a despăgubirii reclamantului pot consta în sechestrul bunurilor mobile și imobile ale pârâtului, blocarea conturilor bancare și a altor bunuri, ordonarea comunicării documentelor bancare, financiare sau comerciale, accesul la informații pertinente cauzei. Aceste măsuri se apropie prin conținut și scop de sechestrul asigurător și de poprirea asigurătorie, diferența dintre cele proceduri fiind aceea că, în cazul măsurilor reglementate prin O.U.G. nr. 100/2005, reclamantul nu trebuie să facă dovada intentării unei acțiuni care să aibă ca obiect valorificarea dreptului său de creanță împotriva pârâtului⁷⁸⁾.

5.7. Executarea măsurilor asigurătorii. Ordonanța este vremelnică și executorie. Instanța poate hotărî ca executarea să fie făcută fără somație sau fără trecerea unui termen. Împotriva executării ordonanței președințiale se poate face contestație, în procedura reglementată prin art. 399-404 C. pr. civ.

5.8. Încetarea măsurilor asigurătorii. De regulă, încetarea măsurilor asigurătorii are loc la cererea pârâtului, în cazul în care, prin hotărârea pronunțată în soluționarea în fond a pricinii, s-a statuat că dreptul reclamantului nu a fost încălcat. Pârâtul poate solicita obligarea reclamantului la plata despăgubirilor suferite ca urmare a instituirii măsurilor asigurătorii.

---

⁷⁶⁾ T. C. Briciu, *op. cit.*, p. 222.

⁷⁷⁾ A. I. Țuca, *Instanța competentă să dispună măsuri de conservare a probelor, măsuri provizorii și de asigurare în materia drepturilor de proprietate industrială*, în RRDP nr. 1/2008.

⁷⁸⁾ În același sens, A. I. Țuca, *op. cit.*, pp. 55-56.

Măsurile asigurătorii pot înceta dacă reclamantul nu depune cauțiune în cuantumul și termenul fixate de instanță. Codul de procedură civilă prevede că încetarea se produce de drept, iar instanța constată încetarea prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților (art. 592 alin. 4 C. pr. civ.).

Măsurile asigurătorii încetează prin anulare, la cererea pârâtului, în cazul în care reclamantul nu formulează acțiunea prin care să obțină o hotărâre judecătorească pronunțată pe fondul dreptului într-un termen care să nu depășească 20 de zile lucrătoare sau 31 de zile calendaristice, dacă acesta este mai lung.

Momentul de la care curge acest termen este data pronunțării ordonanței președințiale de încuviințare a măsurilor asigurătorii⁷⁹⁾.

În doctrină, art. 7 alin. 2 din O.U.G. nr. 100/2005 a fost interpretat și în sensul că judecătorul este obligat să fixeze termenul până la care reclamantul în cererea de instituire a măsurilor asigurătorii trebuie să introducă acțiunea pe fondul cauzei, sub sancțiunea încetării efectelor măsurii asigurătorii. S-a susținut că principiul respectării de către statul român a obligațiilor asumate prin convenții și tratate internaționale la care este parte⁸⁰⁾ și principiul aplicării directe a dispozițiilor precise, clare și necondiționate ale directivelor⁸¹⁾ impun să se dea prevalență textelor de lege origine, respectiv art. 9 alin. 5 din Directiva 48/2004 și art. 50 pct. 6 din Acordul TRIPS⁸²⁾.

Observăm însă că ambele articole fac trimitere la legea Statului Membru și disting între ipoteza în care legea internă prevede obligația judecătorului de a stabili termenul în care procedura care să ducă la pronunțarea unei decizii pe fondul cauzei trebuie inițiată și ipoteza în care legea nu prevede o astfel de obligație⁸³⁾.

În consecință, reclamantul are libertatea de a alege momentul când introduce acțiunea, în intervalul de timp legal stabilit – între 20 de zile lucrătoare sau 31 de zile calendaristice. Pârâtul poate solicita obligarea reclamantului la plata despăgubirilor suferite ca urmare a instituirii măsurilor asigurătorii.

Art. 255 alin. 4 C. civ. prevede că, în cazul în care cererea este formulată înainte de introducerea acțiunii de fond, prin hotărârea prin care s-a dispus măsura provizorie, instanța va fixa termenul în care acțiunea de fond trebuie introdusă, sub sancțiunea încetării de drept a acelei măsuri. Rămân aplicabile dispozițiile art. 255 alin. 6 C. civ. care prevăd încetarea de drept a măsurilor provizorii dacă

⁷⁹⁾ B. O. Jarka, M. Bădescu, *op. cit.*, p. 86, nota 35.

⁸⁰⁾ Art.11 din Constituția României.

⁸¹⁾ C.J.C.E., Van Gend & Loos, cauza C-26/62.

⁸²⁾ R. Dincă, *op. cit.*, p. 311.

⁸³⁾ Art. 9 alin. 5 din Directivă prevede: „Statele membre asigură ca măsurile provizorii menționate la alineatele 1 și 2 să fie abrogate sau să înceteze de a produce efecte într-un alt mod, la cererea pârâtului, dacă reclamantul nu a introdus, într-un termen rezonabil, o acțiune care să conducă la o decizie pe fond în fața autorității judecătorești competente, termen care va fi stabilit de către autoritatea judecătorească care ordonă măsurile atunci când legislația statului membru o permite sau, dacă nu se stabilește acest lucru, într-un termen care nu depășește douăzeci de zile lucrătoare sau treizeci și una de zile calendaristice dacă acest termen este mai lung”.

reclamantul nu a sesizat instanța în termenul fixat de aceasta, dar nu mai târziu de 30 de zile de la luarea acestora.

6. Problema coexistenței normelor care guvernează instituția măsurilor asigurătorii în materia drepturilor de proprietate industrială. Măsurile pentru apărarea drepturilor de proprietate industrială sunt reglementate atât prin norme cuprinse în legile speciale, completate cu normele Codului de procedură civilă, cât și prin norme procedurale cuprinse în O.U.G. nr. 100/2005.

Prevederile O.U.G. nr. 100/2005 completează procedurile judiciare și măsurile de protecție și de reparare a daunelor deja existente în dreptul intern, fără a le modifica⁸⁴⁾.

Situația normativă ridică problema dacă reclamantul, titular al unui drept de proprietate industrială, poate opta între instituirea măsurilor asigurătorii potrivit legilor speciale în materie, completate cu Codul de procedură civilă, și instituirea măsurilor asigurătorii potrivit O.U.G. nr. 100/2005, exclusiv pe calea procedurii ordonanței președințiale.

Dacă concursul între legile speciale ce guvernează materia drepturilor de proprietate industrială și O.U.G. nr. 100/2005 este calificat ca fiind un concurs între legi speciale, se va aplica cu prioritate norma specială pe care reclamantul o socotește mai avantajoasă⁸⁵⁾.

Legiuitorul a dat această calificare concursului dintre norme. Soluția legală a fost adoptată numai în cadrul Legii nr. 8/1996, prin instituirea regulii potrivit căreia măsurile asigurătorii se dispun prin aplicarea normelor de drept comun⁸⁶⁾, cu posibilitatea ca titularul dreptului să opteze pentru ca aceste măsuri să fie luate pe calea ordonanței președințiale⁸⁷⁾.

În materia drepturilor de proprietate industrială neclaritățile și posibilele interpretări diferite ale legii nu au fost înlăturate⁸⁸⁾.

Pentru identitatea de rațiune, conflictul între norme ar trebui să fie soluționat în mod identic.

Însă, dacă se consideră că legile speciale din materia drepturilor de proprietate industrială au caracter de lege generală față de O.U.G. nr. 100/2005, care are un obiect de reglementare restrâns la asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială, atunci regula aplicării cu prioritate a normelor speciale înlătură orice drept de opțiune al reclamantului⁸⁹⁾, cu consecința că instituirea măsurilor asigurătorii nu poate fi făcută decât în temeiul prevederilor O.U.G. nr. 100/2005, exclusiv pe calea procedurii ordonanței președințiale.

---

⁸⁴⁾ B. O. Jarka, M. Bădescu, *op. cit.*, p. 64 și 92.

⁸⁵⁾ C. C. Dinu, *op. cit.*, p. 57 și urm.; B. O. Jarka, M. Bădescu, *op. cit.*, p. 85; R. Dincă, *op. cit.*, p. 310, nota de subsol 2.

⁸⁶⁾ Art. 139 alin. 8 din Legea nr. 8/1996.

⁸⁷⁾ Art. 139 alin. 4 din Legea nr. 8/1996.

⁸⁸⁾ B. O. Jarka, M. Bădescu, *op. cit.*, p. 85; R. Dincă, *op. cit.*, p. 310.

⁸⁹⁾ C. C. Dinu, *op. cit.*, p. 52 și urm.

7. Regimul juridic al măsurilor asigurătorii în reglementarea Legii nr. 8/1996

7.1. Sediul materiei. Legea nr. 8/1996 reglementează măsurile asigurătorii prin prevederile art. 139, Titlul III – *Gestiunea și apărarea dreptului de autor și a drepturilor conexe*, Capitolul III – *Măsurile de protecție, proceduri și sancțiuni*, Secțiunea a II-a.

Potrivit art. 139 alin. 3 din Legea nr. 8/1996, *în cazul în care există suspiciuni cu privire la încălcarea unor drepturi recunoscute și protejate prin prezenta lege, persoanele îndreptățite pot cere instanței de judecată sau altor organe competente potrivit legii: a) să dispună de îndată luarea unor măsuri pentru a preveni producerea iminentă a unei pagube prin încălcarea unui drept, prin interzicerea, cu titlu provizoriu, ca încălcările prezumate aduse acestui drept să continue sau pentru a condiționa continuarea lor de constituirea unor garanții destinate să asigure despăgubirea solicitantului; măsurile provizorii de interzicere vor fi impuse, dacă este cazul, prin obligarea la plata de amenzi civile potrivit dreptului comun; b) să dispună de îndată luarea unor măsuri pentru a asigura repararea pagubei; în acest scop instanța poate dispune luarea de măsuri asigurătorii asupra bunurilor mobile și imobile ale persoanei presupuse a fi încălcat drepturile recunoscute de prezenta lege, inclusiv blocarea conturilor sale bancare și a altor bunuri. În acest scop, autoritățile competente pot să dispună comunicarea de documente bancare, financiare sau comerciale ori accesul corespunzător la informațiile pertinente; c) să dispună ridicarea sau predarea către autoritățile competente a mărfurilor cu privire la care există suspiciuni privind încălcarea unui drept prevăzut de prezenta lege pentru a împiedica introducerea acestora în circuitul comercial.*

Art. 139 alin. 6 din Legea nr. 8/1996 dă titularului dreptul de a solicita instanței judecătorești, chiar și înainte de introducerea unei acțiuni pe fondul cauzei, luarea unor *măsuri de asigurare a dovezilor sau de constatare a unei stări de fapt*, atunci când există un risc de încălcare a drepturilor și de distrugere a elementelor de probă.

7.2. Calitatea procesuală în cererea de instituire a măsurilor asigurătorii. Pot solicita instituirea măsurilor asigurătorii: titularii drepturilor protejate prin Legea nr. 8/1996, organismele de gestiune colectivă, asociațiile de combatere a pirateriei și persoanele autorizate să utilizeze drepturile⁹⁰⁾.

Măsurile asigurătorii pot fi dispuse împotriva celui care încalcă drepturile sau împotriva unui intermediar ale cărui servicii sunt utilizate de către un terț pentru a încălca un drept protejat de lege⁹¹⁾.

7.3. Condițiile de instituire a măsurilor asigurătorii. Măsurile asigurătorii pot fi instituite fără să existe un litigiu în curs de soluționare pe fondul cauzei⁹²⁾.

⁹⁰⁾ Art. 139 alin. 1 din Legea nr. 8/1996.

⁹¹⁾ Art. 139 alin. 5 din Legea nr. 8/1996.

⁹²⁾ Art. 139 alin. 6 și alin. 13 din Legea nr. 8/1996.

Pentru instituirea măsurilor asigurătorii este necesară dovada că a fost încălcat dreptul de autor/conex sau că o astfel de atingere este iminentă⁹³⁾ sau că există suspiciuni cu privire la încălcarea dreptului⁹⁴⁾.

Pentru instituirea măsurilor de asigurare a dovezilor sau de constatare a unei stări de fapt, în plus față de aceste cerințe, trebuie să se facă dovada că există un risc de distrugere a elementelor de probă.

Dovada îndeplinirii acestor cerințe se face prin orice elemente de probă accesibile în mod rezonabil, care conferă o suficientă certitudine faptului pretins. Se consideră că sunt elemente de probă suficiente copiile operei sau ale obiectului protejat, într-un număr lăsat la aprecierea instanței de judecată⁹⁵⁾.

Constituirea unei cauțiuni nu este o condiție obligatorie pentru instituirea măsurilor asigurătorii, necesitatea acesteia fiind lăsată la aprecierea instanței⁹⁶⁾. Cauțiunea urmează a fi stabilită de instanță, în așa fel încât să fie asigurată compensarea oricărui prejudiciu care ar putea fi suferit de pârât. Constituirea cauțiunii⁹⁷⁾ se face potrivit dispozițiilor art. 723¹ C. pr. civ.⁹⁸⁾.

7.4. Procedura de soluționare a cererii. Legea nr. 8/1996 recunoaște reclamantului un drept de opțiune între instituirea măsurilor asigurătorii de interdicere a încălcării, de asigurare a reparării pagubei și de asigurare a dovezilor pe calea procedurilor reglementate prin art. 235-241, art. 581-582 și art. 591-601 C. pr. civ. și instituirea acestora numai pe calea ordonanței președințiale, potrivit art. 581-582 C. pr. civ.

7.5. Conținutul măsurilor asigurătorii. Potrivit art. 139 alin. 7 din Legea nr. 8/1996, măsurile asigurătorii pot consta în: indisponibilizarea bunurilor mobile și imobile ale persoanei care se presupune că a încălcat drepturile protejate sau ale unui intermediar ale cărui servicii sunt utilizate pentru a încălca un drept protejat, blocarea conturilor sale bancare, ridicarea sau predarea către autoritățile competente a mărfurilor cu privire la care există suspiciuni privind încălcarea unui drept protejat, împiedicarea introducerii mărfurilor în circuitul comercial, asigurarea dovezilor, constatarea unor situații de fapt, sechestrarea reală a mărfurilor, a materialelor și instrumentelor utilizate pentru a produce și distribui mărfurile și a documentelor care se referă la mărfuri.

Dacă încălcările sunt comise la scară comercială, autoritățile competente pot să dispună, de asemenea, comunicarea de documente bancare, financiare sau comerciale ori accesul corespunzător la informațiile pertinente.

7.6. Ducerea la îndeplinire a măsurilor asigurătorii. Măsurile de asigurare a dovezilor sau de constatare a unei stări de fapt sunt duse la îndeplinire prin

---

⁹³⁾ Art. 139 alin. 11 din Legea nr. 8/1996.

⁹⁴⁾ Art. 139 alin. 1 din Legea nr. 8/1996.

⁹⁵⁾ Art. 139 alin. 11 din Legea nr. 8/1996.

⁹⁶⁾ Art. 139 alin. 4 și alin. 11 din Legea nr. 8/1996.

⁹⁷⁾ Pentru dezvoltări privind depunerea cauțiunii, v. T. C. Briciu, *op. cit.*, pp. 42-45.

⁹⁸⁾ Art. 138⁷ alin. 1 din Legea nr. 8/1996.

executor judecătoresc. Dispozițiile Legii nr. 8/1996 se completează cu cele din materia executării silite, inclusiv în ce privește calea de atac a contestației împotriva modului de ducere la îndeplinire a măsurilor asigurătorii.

7.7. Încetarea măsurilor asigurătorii. Legea reglementează expres numai cazul de încetare (*ridicare*) a măsurilor asigurătorii la cererea pârâtului, dacă reclamantul nu a introdus o acțiune care să conducă la soluționarea pe fond a cauzei într-un termen de 20 de zile lucrătoare sau 31 de zile calendaristice, dacă acest termen este mai lung. Termenele sunt calculate de la data executării măsurilor asigurătorii.

Soluția diferă de cea reglementată prin art. 255 alin. 4 C. civ.⁹⁹⁾

Prin aplicarea dispozițiilor art. 595 C. pr. civ., un caz de încetare a măsurilor asigurătorii, la cererea pârâtului, este și acela în care acțiunea reclamantului a fost respinsă, anulată, sau dacă reclamantul a renunțat la judecarea acesteia. Instanța soluționează cererea prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților. Dispozițiile art. 593 se aplică în mod corespunzător.

8. Implicațiile Codului civil asupra reglementării măsurilor asigurătorii în materia drepturilor de proprietate intelectuală. Redăm în întregime prevederile art. 255 C. civ., care, conform art. 252 C. civ. și 257 C. civ., pot fi invocate pentru apărarea provizorie a drepturilor nepatrimoniale născute în legătură cu creațiile științifice, artistice, literare sau tehnice de către persoane fizice și juridice: (1) *Dacă persoana care se consideră lezată face dovada credibilă că drepturile sale nepatrimoniale fac obiectul unei acțiuni ilicite, actuale sau iminente și că această acțiune riscă să îi cauzeze un prejudiciu greu de reparat, poate să ceară instanței judecătorești luarea unor măsuri provizorii.* (2) *Instanța judecătorească poate să dispună în special: a) interzicerea încălcării sau încetarea ei provizorie; b) luarea măsurilor necesare pentru a asigura conservarea probelor.* (3) *În cazul prejudiciilor aduse prin mijloacele presei scrise sau audiovizuale, instanța judecătorească nu poate să dispună încetarea, cu titlu provizoriu, a acțiunii prejudiciabile decât dacă prejudiciile cauzate reclamantului sunt grave, dacă acțiunea nu este în mod evident justificată, potrivit art. 75, și dacă măsura luată de instanță nu apare ca fiind disproporționată în raport cu prejudiciile cauzate.* Dispozițiile art. 253 alin. 2 rămân aplicabile. (4) *Instanța soluționează cererea potrivit dispozițiilor privitoare la ordonanța președințială, care se aplică în mod corespunzător. În cazul în care cererea este formulată înainte de introducerea acțiunii de fond, prin hotărârea prin care s-a dispus măsura provizorie se va fixa și termenul în care acțiunea în fond trebuie să fie introdusă, sub sancțiunea încetării de drept a acelei măsuri.* Dispozițiile alin. 6 sunt aplicabile. (5) *Dacă măsurile luate sunt de natură să producă un prejudiciu părții adverse, instanța îl poate obliga pe reclamant să dea o cauțiune în cuantumul fixat de aceasta, sub sancțiunea încetării de drept a măsurii dispuse.* (6) *Măsurile luate potrivit prezentului articol anterior introducerii*

⁹⁹⁾ V. discuția de la pct. 5.8. *supra*.

acțiunii în justiție pentru apărarea dreptului nepatrimonial încălcat încetează de drept, dacă reclamantul nu a sesizat instanța în termenul fixat de aceasta, dar nu mai târziu de 30 de zile de la luarea acestora. (7) Reclamantul este ținut să repare, la cererea părții interesate, prejudiciul cauzat prin măsurile provizorii luate, dacă acțiunea de fond este respinsă ca neîntemeiată. Cu toate acestea, dacă reclamantul nu a fost în culpă ori a avut o culpă ușoară, instanța, în raport cu circumstanțele concrete, poate fie să refuze obligarea sa la despăgubirile cerute de partea adversă, fie să dispună reducerea acestora. (8) Dacă partea adversă nu solicită daune-interese, instanța va dispune eliberarea cauțiunii, la cererea reclamantului, prin hotărâre dată cu citarea părților. Cererea se judecă potrivit dispozițiilor privitoare la ordonanța președințială, care se aplică în mod corespunzător. În cazul în care pârâtul se opune la eliberarea cauțiunii, instanța va fixa un termen în vederea introducerii acțiunii de fond, care nu poate fi mai lung de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii, sub sancțiunea încetării de drept a măsurii de indisponibilizare a sumei depuse cu titlu de cauțiune.

Au calitate procesuală pentru a solicita instituirea măsurilor provizorii persoane fizice și juridice, titulare ale unui drept nepatrimonial născut în legătură cu creațiile intelectuale.

Măsurile provizorii pot cuprinde: interzicerea încălcării dreptului nepatrimonial, încetarea provizorie a încălcării dreptului nepatrimonial, precum și măsuri necesare pentru asigurarea conservării probelor¹⁰⁰⁾.

Sfera măsurilor provizorii reglementate prin Codul civil se suprapune cu sfera măsurilor asigurătorii analizate anterior, aceasta fiind explicabil prin sorginta comună a acestora: art. 50 din Acordul TRIPS, Partea a III-a – *Mijloace de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală*, Secțiunea a III-a, *Măsuri provizorii*.

8.1. Procedura de instituire a măsurilor provizorii diferă de cea reglementată prin legile speciale ce guvernează creațiile intelectuale, O.U.G. nr. 100/2005, Codul de procedură civilă în vigoare.

Procedura ordonanței președințiale este reglementată ca procedură unică și obligatorie pentru instituirea măsurilor provizorii. Instanța este obligată să fixeze termenul în care acțiunea de fond trebuie să fie introdusă, în cazul în care măsurile provizorii sunt instituite fără să existe un litigiu pe fondul dreptului.

Sunt reglementate procedura restituirii cauțiunii pe calea procedurii ordonanței președințiale și procedura aplicabilă în cazul în care pârâtul se opune la restituirea cauțiunii.

Art. 230 lit. bb) din Legea nr. 71/2011¹⁰¹⁾ prevede că *La data intrării în vigoare a Codului civil se abrogă (...) orice alte dispoziții contrare, chiar dacă acestea sunt cuprinse în legi speciale.*

Art. 255 reglementează regimul juridic al măsurilor provizorii aplicabil exclusiv drepturilor nepatrimoniale, astfel că nu ar putea fi considerate abrogate

¹⁰⁰⁾ Art. 255 alin. 2 C. civ. nu are caracter limitativ.

¹⁰¹⁾ Legea pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, publicată în M. Of. nr. 696 din 30 septembrie 2011.

decât acele dispoziții contrare aplicabile drepturilor nepatrimoniale. Or, atât legile speciale privind creațiile intelectuale, cât și O.U.G. nr. 100/2005 nu disting între drepturi patrimoniale și drepturi nepatrimoniale de proprietate intelectuală când reglementează procedura de instituire a măsurilor „asigurătorii”. Ele nu pot fi considerate abrogate, câtă vreme această soluție ar lăsa nereglementate măsurile asigurătorii în ipoteza încălcării drepturilor patrimoniale de proprietate intelectuală.

8.2. Dacă aceste dispozițiile normative procedurale nu sunt abrogate, poate reclamantul să solicite instanței ordonarea măsurilor provizorii în procedura reglementată de art. 255 C. civ. pentru apărarea unui drept nepatrimonial de proprietate intelectuală?

Răspunsul la această întrebare depinde de soluționarea conflictului între norme al căror obiect de reglementare se suprapune parțial.

Normele Codului civil din materia apărării drepturilor nepatrimoniale sunt norme cu caracter general, dat fiind că sunt cuprinse într-o lege care are aplicabilitate generală¹⁰²⁾ sau sunt norme cu caracter special, în raport cu obiectul reglementării (apărarea drepturilor nepatrimoniale) și cu specificul soluțiilor pe care le instituie?

Dacă normele procedurale cuprinse în Codul civil sunt norme cu aplicabilitate generală în materia apărării drepturilor nepatrimoniale (care nu se reduc la cele născute în legătură cu creațiile intelectuale), în cazul acțiunii civile pentru apărarea drepturilor de proprietate intelectuală, principiul *specialia generalibus derogant*¹⁰³⁾ conduce la înlăturarea normelor Codului civil și la aplicarea cu prioritate a normelor procedurale special edictate pentru apărarea drepturilor de proprietate intelectuală, mai bine adaptate situației pe care o reglementează.

8.2.2. Răspunsul pozitiv la această întrebare pleacă de la premisa că acțiunea în apărarea drepturilor de proprietate intelectuală nepatrimonială nu cuprinde aceleași mijloace procesuale pe care le cuprinde acțiunea în apărarea drepturilor de proprietate intelectuală patrimoniale. Or, potrivit principiilor dreptului procesual civil, acțiunea în justiție este unică și unitară, iar legea nu creează pentru fiecare drept ce alcătuiește conținutul unui drept de proprietate intelectuală o acțiune proprie¹⁰⁴⁾.

Acceptarea acestei premise are ca rezultat fragmentarea și incoerența regimului juridic aplicabil măsurilor de apărare provizorie a drepturilor de

---

¹⁰²⁾ Potrivit art. 3 C. civ.

¹⁰³⁾ Principiul *specialia generalibus derogant* este analizat în doctrina franceză ca principiu care a depășit forța unei cutume, pentru a dobândi o valoare normativă, prin aceea că furnizează, în mod eficient, un model de interpretare a dispozițiilor legale și de soluționare a conflictelor între norme, permite ordonarea normelor și asigură previzibilitatea soluțiilor aplicabile raporturilor juridice și contribuie la securitatea acestora; v. S. Maclair, *La force normative de l'adage specialia generalibus derogant*, în C. Thibierge et alii, *La force normative*, LGDJ, 2009, pp. 223-232.

¹⁰⁴⁾ E. Herovanu, *Principiile procedurii judiciare*, București, Institutul de arte grafice „Lupta” N. Stroilă, 1932, p. 123, p. 125; V. M. Ciobanu, *op. cit.*, p. 13.

proprietate intelectuală. Or, atât Acordul TRIPS, cât și Directiva 48/2004 au urmărit reglementarea unitară a măsurilor care, în mod provizoriu, interzic săvârșirea faptelor de încălcare a drepturilor de proprietate intelectuală și asigurarea conservării probelor fără să opereze nicio distincție între drepturi patrimoniale/drepturi nepatrimoniale de proprietate intelectuală, respectiv drepturi de proprietate industrială/drepturi de autor și conexe.

8.3. Soluția normativă adoptată de art. 255 alin. 5 și 8 C. civ. diferă de reglementarea procedurii de stabilire și de eliberare a cauțiunii prevăzută de noul Cod de procedură civilă¹⁰⁵).

Potrivit art. 1047 NCPC: *(1) Dacă prin lege nu se prevede altfel, instanța va cita părțile în termen scurt, în camera de consiliu, și va stabili de urgență cauțiunea. (2) Instanța se pronunță printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu hotărârea prin care s-a dispus asupra cauțiunii. (3) Când există urgență, instanța va putea stabili cauțiunea și fără citarea părților. În acest caz, cauțiunea se va depune numai în numerar, într-un termen stabilit de instanță. Debitorului cauțiunii îi va fi comunicată încheierea prin care cauțiunea a fost stabilită, de la data acestei comunicări începând a curge termenul pentru plata cauțiunii. (4) Nedepunerea cauțiunii în termenul prevăzut la alin. 3 atrage desființarea de drept a măsurilor în legătură cu care s-a dispus stabilirea cauțiunii.*

Este reglementată și procedura de restituire a cauțiunii, prin art. 1049 NCPC, potrivit căruia: *(1) Cauțiunea depusă se va restitui, la cerere, după soluționarea prin hotărâre definitivă a procesului în legătură cu care s-a stabilit cauțiunea, respectiv după încetarea efectelor măsurii pentru care aceasta s-a depus. (2) Cauțiunea se restituie celui care a depus-o în măsura în care asupra acesteia cel îndreptățit nu a formulat cerere pentru plata despăgubirii convenite până la împlinirea unui termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii sau, după caz, de la data încetării efectelor măsurii, prevăzute la alin.). Cu toate acestea, cauțiunea se restituie de îndată dacă partea interesată declară în mod expres că nu urmărește obligarea celui care a depus-o la despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin încuviințarea măsurii pentru care aceasta s-a depus. (3) Instanța se pronunță asupra cererii de restituire a cauțiunii cu citarea părților, printr-o încheiere supusă numai recursului, la instanța ierarhic superioară. În cazul în care încheierea a fost pronunțată de una dintre secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, recursul este de competența Completului de 9 judecători. În toate cazurile, recursul este suspensiv de executare. (4) Dacă cererea pentru care s-a depus cauțiunea a fost respinsă, instanța va dispune din oficiu și restituirea cauțiunii.*

Procedura reglementată prin art. 1049 NCPC este o procedură distinctă de cea prevăzută la art. 982-987 NCPC, aplicabilă cererii de ordonanță președințială.

Cererea de restituire a cauțiunii se soluționează prin încheiere supusă căii de atac a recursului (art. 1049 alin. 3 NCPC), pe când cererea de ordonanță preșe-

¹⁰⁵) Legea nr. 134/2010, publicată în M. Of. nr. 485 din 15 iulie 2010, denumită în continuare NCPC.

dințială se soluționează prin încheiere supusă căii de atac a apelului (art. 985 alin. 1 NCPC).

Precizarea are relevanță din perspectiva prevederilor art. 255 alin. 8 C. civ., care prevede că cererea de eliberare a cauțiunii se judecă potrivit dispozițiilor privitoare la ordonanță președințială.

Art. 255 alin. 8 C. civ. derogă de la art. 1049 NCPC și prin aceea că reglementează ipoteza în care pârâtul se opune la eliberarea cauțiunii, caz în care instanța va fixa un termen în vederea introducerii acțiunii de fond, sub sancțiunea încetării de drept a măsurii de indisponibilizare a sumei depuse cu titlu de cauțiune.

8.4. Pentru a atinge dezideratul reglementării coerente și unitare a mijloacelor de apărare a drepturilor de proprietate intelectuală, ar fi necesar ca, similar tehnicii legislative adoptate pentru modificarea și completarea Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, fiecare din legile speciale din materia drepturilor de proprietate industrială să fie modificată și completată cu normele prevăzute de O.U.G. nr. 100/2005, care ar urma să fie abrogată. Totodată, propunem ca, în cadrul fiecărei legi speciale, să fie adoptate terminologia și procedura ordonanței președințiale prevăzute de art. 255 C. civ. Propunem modificarea și completarea Legii nr. 8/1996, corespunzător terminologiei și procedurii prevăzute de art. 255 C. civ.

O altă soluție este includerea în Legea pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă¹⁰⁶⁾ a unor dispoziții identice cu cele ale art. 255 C. civ., care să constituie un capitol separat, intitulat *Măsuri provizorii*, în cadrul Titlului IV al Codului de procedură civilă, intitulat *Măsurile asigurătorii*. Soluția ar conduce la aplicabilitatea procedurii prevăzute la art. 255 în materia drepturilor patrimoniale.

Altă soluție este modificarea și completarea legilor speciale în materia dreptului proprietății industriale, a O.U.G. nr. 100/2005 și a Legii nr. 8/1996 cu o reglementare corespunzătoare art. 255 C. civ., în cadrul titlului IV din Legea pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

---

¹⁰⁶⁾ În curs de elaborare; v. www.just.ro.